

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB33 : 1854

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB33 : 1854", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 26*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 .
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb33-txt-shoot-n34.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 26

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

NB33:34

#

Staten

At det christeligt skulde være saaledes som det af Hegel blev doceret, at Staten var af moralsk Betydning, at kun den sande Dyd kan vise sig i Staten (hvad ogsaa jeg barnagtigt prækede ham efter i min Disputats) at Statens Maal er Mskets Forædling o: s: v: er naturligviis Galimathias.

Staten er snarere af det Onde end af det Gode, snarere et nødvendigt, et i en vis Forstand gavnligt, hensigtsmæssigt Onde end et Gode.

Staten er den msklige Egoisme i sine store Proportioner og Dimensioner, saa langt er det fra, at Plato har Ret i for at blive opmærksom paa Dyderne at studere dem i Staten.

Staten er den msklige Egoisme i sine store Dimensioner, ret hensigtsmæssigt og sindrigt sat saaledes sammen, at de Enkeltes Egoisme krydser corrigerende hinanden. Forsaavidt er Staten vistnok et Værn mod Egoismen - ved Hjælp af at udvise en høiere Egoisme der magter alle de enkelte Egoismer, saa disse egoistisk maae forstaae, at det dog egoistisk er det Klogeste at leve i Staten. Som man taler om det Uendeliges Calcule, saaledes er Staten: Egoismernes Calcule, men bestandigt saaledes, at det egoistisk viser sig at være det Klogeste at gaae ind i, at være i denne høiere Egoisme. Men dette er jo noget ganske Andet end den moralske Opgiven af Egoismen.

Og videre rækker Staten ikke; saa at forbedres ved Hjælp af at leve i Stat er lige saa tvivlsomt som at forbedres i Forbedringshuset. I Stat bliver man maaskee meget meget klogere paa sin Egoisme, paa sin velforstaaede Egoisme ∴: paa sin Egoisme i Forhold til andre Egoismer, men mindre egoistisk bliver man ikke, og hvad værre er, man forvænnnes med at ansee denne statsborgerlige officielle autoriserede Egoisme for at være - Dyd, forsaavidt demoraliserer jo endogsaa Statslivet, idet den beroliger En i at være klog Egoist.

Høiere rækker Staten ikke; og det maa man virkelig kalde - som moralsk Opdragelse og Udvikling betragtet - en meget betænkelig.

Og saa er Staten i eetvæk underlagt det Sophistiske, som de græske Sophister jo ogsaa havde saa travlt med, at Uret i det Store er Ret, at Begreberne paa en ganske egen Maade vende sig eller slaae om, at det det kommer an paa er at drive det i det Store.

Fremdeles er Staten i eetvæk underlagt den Skepsis, at det Numeriske bestemmer Begrebet, at det største Antal det er Sandheden.

Og saa skulde Staten være beregnet paa moralsk at udvikle Mskene, være det rette Medium for Dyden, Stedet hvor man ret kan blive dydig! I Sandhed dette Sted er for den Hensigt lige saa besynderligt, som hvis man vilde paastaae, at for en Uhrmager eller En der skal punktere er det bedste Sted til at arbejde: ombord paa et Skib i stærk Søegang.

Christendommen er jo derfor heller ikke af den Mening, at det er for moralsk at forædles, at den Christne skal blive i Statssamfundet - nei den forudsiger ham jo, at det betyder at han kommer til at lide.

Men i Gavtyvesproget hedder det naturligviis, at Staten er moralsk forædlende - saa er man da fuldkommen betrygget mod, at Nogen skulde fatte Mistanke til den autoriserede Egoisme som var den ikke Dyd.

Overhovedet kan det aldrig noksom indskærpes, at det Umiddelbare, det Raae, det Ukloge o: s: v: aldrig er saa fordærvet som det Kloge. En umiddelbart Liderlig, der raser tøilesløst er maaskee ikke nær saa fordærvet som En, der er Liderlig med lagttagelse af - Decorum. En Snyder, der, som det hedder, flaaer et andet Msk, er maaskee dog ikke saa fordærvet som En, der nøiagtigt veed, hvor meget man tør snyde, naar man vil bevare Agtelse og Anseelse som en høist respektabel Mand.